

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN vzw

samen dementie draagbaar maken

DESIGN & PRINT: WWW.TWINDESIGNVBA.BE

Driemaandelijks tijdschrift van de Alzheimer Liga Vlaanderen vzw

Lid van de Ligue Nationale Alzheimer Liga asbl/vzw/VoG - Registratienummer: P00 2048

Onder de Hoge Bescherming van Hare Majesteit de Koningin

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN vzw

samen dementie draagbaar maken

Rubensstraat 104/4, 2300 Turnhout
Alzheimer Phone National: 0800 15 225
T 014 43 50 60, F 014 43 76 54
secretariaat@alzheimerliga.be
www.alzheimerliga.be
www.jongdementie.info
BE87 3101 0355 8094

0800 15 225
GRATIS LUISTER- & INFOLIJN

Terugzendadres: Rubensstraat 104/4, 2300 Turnhout • Verantwoordelijke uitgever François De Vleeschouwer – Platanenlaan 9 – 2200 Herentals

INHOUD

Cover	1
Inhoud	2
Colofon	2
Voorwoord	3
Onze Liga in de kijker	4
Ontvangen giften	6
Een kijkje bij Familiegroepen (Jong)Dementie regio's Geel, Wilrijk en Hasselt.....	7
Focus op dementie	9
Publicaties	14
Alzheimer in de pers	17
Regionale werking	18
<i>Alzheimer Liga Vlaanderen provincie Antwerpen:</i>	18
<i>Alzheimer Liga Vlaanderen provincie Limburg:</i>	20
<i>Alzheimer Liga Vlaanderen provincie Oost-Vlaanderen:</i>	20
<i>Alzheimer Liga Vlaanderen provincie Vlaams-Brabant:</i>	21
<i>Alzheimer Liga Vlaanderen provincie West-Vlaanderen:</i>	22
Steun ons: doe een gift!	23

COLOFON

De Alzheimer Liga Vlaanderen vzw is een vereniging van families en hulpverleners geconfronteerd met de ziekte van Alzheimer en aanverwante aandoeningen, en is lid van de Ligue Nationale Alzheimer Liga asbl/vzw/VoG.

SECRETARIAAT

Rubensstraat 104/4
2300 TURNHOUT
Tel.: 014 43 50 60
en 0800 15 225
secretariaat@alzheimerliga.be

LIDMAATSCHAP

Gewoon lid € 10

Rekeningnummer: 310-1035580-94, IBAN BE77 3101 0355 8094. De Alzheimer Liga Vlaanderen is door het Ministerie van Financiën erkend om belastingvrijstelling te verlenen voor giften. Schenkingen van in totaal minstens 40 euro per jaar (storting lidgeld niet inbegrepen) geven een belastingvermindering van 45%. De Alzheimer Liga Vlaanderen is ook erkend om legaten te aanvaarden. De Alzheimer Liga Vlaanderen is ook aanvaard als lid van de VEF (Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving) en aangesloten bij donorinfo.be.

"Alzheimer": driemaandelijks tijdschrift van de Alzheimer Liga Vlaanderen vzw.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: François De Vleeschouwer – Platanenlaan 9 – 2200 Herentals

Janssen

VOORWOORD

Lieve lezer,

Al wie zich op één of andere manier betrokken voelt met de goede gang van zaken in onze Westerse, ook Vlaamse en plaatselijke gemeenschap, is de voorbije periode hardhandig geconfronteerd geworden met het feit dat niet alle medemensen dezelfde dromen delen. Het feit dat ons persoonlijk en familiaal leven in een oogwenk er totaal anders kan uitzien door onverwachte, kwaadaardige gebeurtenissen doet ons het leed, de angst en het verdriet voelen dat honderden miljoenen mensen op deze wereld, op zoveel verschillende plaatsen, al zovele jaren dagelijks meemaken.

Het is niet altijd eenvoudig om op een onbevagen en vrije manier de medemens te blijven benaderen, vanuit een diep respect en verwondering om zijn of haar anders zijn. En toch ligt in deze houding de sleutel tot bewondering van de andere; het geheim en de kracht van blijvende zorgzame nabijheid; de gedrevenheid om vanuit een maatschappelijk engagement de dagen van kwetsbare medemensen op te vrolijken en de, zij het soms, vluchtige herinneringen te kleuren met warmte en dankbaarheid.

Zoveel tegengestelde woorden en begrippen in éénzelfde tekst op éénzelfde bladzijde. De keuze om te kiezen voor het licht, ook als het donker wordt, is aan ieder van ons. We kunnen de brug zijn om andere mensen aan de verlichte en verwarmde oever van het eigen bestaan te brengen of te houden. Vanuit onze onverwoestbare overtuiging dat mensen geroepen zijn tot positieve en constructieve inzet om de wereld draaglijker, rechtvaardiger en mooier te maken, kunnen we medemensen aanzetten om ook die stap naar de ander te zetten. We moeten niet omkijken om te zien wie er volgt, laten we erop vertrouwen dat voldoende mensen op het eigen tempo dezelfde richting zullen nemen.

Op deze manier werken we eveneens aan de groei van onze Alzheimer Liga Vlaanderen. Vanuit een welbegrepen pluralistische houding, in vol respect voor eenieders overtuiging en levensvisie, werken we samen aan de verbreding van onze organisatorische werking en aan de verdieping van een kwaliteitsvol aanbod dat mensen in staat stelt antwoorden te vinden op de vele vragen die boven komen drijven in de zorgomgeving van personen met (jong) dementie. We werken hieraan, niet van op een eiland of vanuit een alwetende houding. We (h)erkennen de expertise, de inzichten en het gedifferentieerd aanbod van tientallen organisaties en initiatieven, zeer dikwijls geënt op specifieke regionale situaties en samenwerkingsverbanden die resultaatgerichte doelstellingen nastreven. Méér dan de schijnbare tegengestelde belangen, voelen we ons verbonden in het gemeenschappelijk streven naar concrete dienstbaarheid ten behoeve van lotgenoten, zowel personen met (jong)dementie als hun naasten en andere mantelzorgers.

Hoe beter we er als Alzheimer Liga Vlaanderen in slagen om kernen van persoonlijk en groepsgebonden engagement op te richten, hoe sterker we kunnen bijdragen aan een wereld waarin hoop het cement is dat verleden en toekomst met elkaar blijft verbinden. Als deze hoop versterkt wordt door fundamenteel geloof in de kracht van inlevende zorg voor elkaar, en door vanzelfsprekende genegenheid en liefdevolle aandacht voor kwetsbaren, blijven we gewapend met de universele waarden waarop alle mensen van goede wil hun leven kunnen opbouwen.

De voorbije maanden werden weer veel initiatieven genomen, voorbereid of uitgevoerd, die de dynamiek binnen onze Liga duidelijk zichtbaar maken. De stijging van het aantal vrijwilligers en van het aantal Familiegroepen ((Jong)Dementie, de gulle sponsoring of schenkingen van personen, organisaties en bedrijven, de enthousiaste medewerking van vormingsinitiatieven en interne overlegstructuren ... zijn evenzoveel aanmoedigen om de toekomst sterk in handen te blijven nemen. Samen met ieder van u zullen we bewijzen dat de hoop sterker blijft dan eender welke negatieve kracht die ons zou kunnen bedreigen.

Dank u, lieve lezers, dat we de hoop met u mogen blijven delen.

Genegen groeten

François De Vleeschouwer
Voorzitter Alzheimer
Liga Vlaanderen

Hilde Lamers
Directeur Alzheimer
Liga Vlaanderen

ONZE LIGA IN DE KIJKER

NIEUWJAARSBIIJENKOMST – 21 JANUARI 2016

Naar goede gewoonte organiseerden we ook dit jaar de nieuwjaarsbijeenkomst. Deze vond plaats op donderdagavond 21 januari 2016 in het Psychiatrisch Centrum Sint-Hiëronymus te Sint-Niklaas. Een vijftigtal vrijwilligers waren present. In een gezellige sfeer met een lekker glaasje en broodje konden zij elkaar opnieuw ontmoeten en de beste wensen overbrengen.

Onze medevoorzitter Mathieu Martens vertelde over de realisaties van 2015 en blikte vooruit op diverse plannen voor 2016. Vervolgens nam Herlinde Dely, coördinator onderzoekscluster verpleegkunde / Kennispunt Mantelzorg Howest, de aanwezigen mee in haar inspirerende verhaal over reminisceren met personen met dementie. Enthousiast vertelde zij over haar boek

'De schat van je leven' dat zij schreef met de steun van de Alzheimer Liga Vlaanderen, het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen, het Huis van Alijn, het Rode Kruis-Vlaanderen, de Vrije Universiteit Brussel, de provincie West-Vlaanderen en de Koning Boudewijnstichting.¹ Mits het boek een meerwaarde is voor mantelzorgers en familieleden, ontving elke Familiegroep (Jong)Dementie van de Alzheimer Liga Vlaanderen een exemplaar.

Op het einde van de nieuwjaarsreceptie benadrukte onze voorzitter, François De Vleeschouwer, het mooie werk dat elke vrijwilliger levert.

De prijs 'het weekendje weg' naar Amsterdam, geschonken door Jetair, werd gewonnen door Marie-Jeanne Goossens, kernlid van de Familiegroep Dementie regio Brugge. Proficiat Marie-Jeanne en geniet van je reis!

¹'De schat van je leven' is te koop voor € 33,90 via www.deschatvanjeleven.be of bij Alzheimer Liga Vlaanderen via het bestelformulier (10% korting) www.alzheimerliga.be/bestelformulier/.

Week van de vrijwilliger

Vrijwilligers geven zichzelf geen 7 dagen maar alle dagen. Vrijwilligers zoals jullie maken elke dag tijd om te luisteren om te leren om te liefkozen.

Jullie zijn de ruggengraat van onze Alzheimer Liga Vlaanderen.

Bedankt voor jullie inzet!

MEMOREPAIR: EEN INITIATIEF VAN DE NATIONALE ALZHEIMER LIGA

Velen hebben herinneringen opgesloten in oude filmrolletjes, cassettes, dia's ... Maar helaas zijn die herinneringen niet altijd goed terug op te halen.

Hetzelfde geldt voor mensen met Alzheimer die slechte of geen toegang meer vinden tot hun geheugen. Maar in tegenstelling tot hun herinneringen zijn de onze niet verloren; zeker niet als ze worden gedigitaliseerd.

Door je herinneringen te digitaliseren met Memorepair, betaal je niet meer dan de marktprijs en gaat 30% van het bedrag naar de Nationale Alzheimer Liga, waarvan de Alzheimer Liga Vlaanderen de Vlaamse vleugel is. www.memorepair.be

VLAAMS SYMPOSIUM JONGDEMENTIE 2016

Elke 4 seconden krijgt iemand ergens ter wereld dementie. Het aantal personen met dementie in België wordt geraamd op 175.000. Exacte prevalentiecijfers rond jongdementie zijn nog niet beschikbaar. Het aantal varieert tussen 3000 en 12000. Vele personen met jongdementie wensen kwalitatieve zorg, informatie en ondersteuning. En terecht! Mensen met (jong)dementie én hun naasten verdienen onze volle toewijding. De Alzheimer Liga Vlaanderen vzw en haar partnerorganisaties onderstrepen dit belang.

Met het Vlaams symposium jongdementie 2016 werd hieraan een concrete invulling gegeven. Het was een initiatief van de Alzheimer Liga Vlaanderen vzw, Stichting Alzheimer Onderzoek, Kyma (project jongdementie arrondissement Turnhout) en integraal zorgaanbod jongdementie zorgregio Brugge (een initiatief van het woonzorgcentrum Regina Coeli).

Dit symposium vond plaats op vrijdag 18 maart 2016 in de Thomas More Hogeschool, campus Blairon in Turnhout. Het programma startte om 9u en eindigde met een netwerklunch. Dit Vlaams symposium jongdementie was voor mensen met (jong)dementie en hun omgeving. Daarnaast bereikten we ook professionele zorgverstrekkers en beleidsmakers. In totaal namen maar liefst 200 mensen deel! Deskundige sprekers behandelden actuele thematieken. Het programma opende met de primeur 'Maestro Stromae': 'A Simplified Story', waarover verderop meer informatie.

Daarnaast werd een getuigenis gebracht en kregen deelnemers nieuwe inzichten rond de medische en paramedische zorg bij jongdementie, gegeven door professor Dr. Sebastiaan Engelborghs. Katja Van Goethem, dementie-expert bij ECD Memo, gaf informatie over de omgang met jonge personen met dementie. Vervolgens werd het belang van trajectbegeleiding belicht door Kyma-trajectbegeleider Kristof Berrens. Nadien nam Paul Braem, directeur wzc Regina Coeli, het woord. Hij vertelde over de beleidsaanbevelingen van de Vlaamse werkgroep jongdementie.

Hierop reflecterend, werd het slotwoord verzorgd door Stefaan Berteloot raadgever woonzorg Kabinet Vandeuren. Het symposium eindigde met een persmoment over het boek 'Maestro Stromae', het eerste boek uit de reeks 'Simplified Stories: een vereenvoudigde boekenreeks die mensen met beginnende dementie helpt.

ONTVANGEN GIFTEN

De Alzheimer Liga Vlaanderen wenst langs deze weg de families en vrienden van Greta De Houwer, Jef Paulus en Christianne Van Houtte te condoleren met het verlies van hun bemind familielid. Zij kozen er spontaan voor om, naar aanleiding van dit bedroevend gebeuren, onze Liga financieel te steunen. Wij danken de familie en iedereen van harte voor dit mooie gebaar.

FINANCIËEL RUGGENSTEUNTJE

De familie Moerman – Dedeken, mevrouw Yvonne Baghus en mevrouw Marie Van Den Eynde schonken allen een groot bedrag aan onze Liga, waarvoor wij hen graag van harte willen bedanken!

Hartelijk dank!

HAPPY BIRTHDAY!

100 kaarsjes voor Marieke Smets, dat was een reden om te feesten voor haar familie en vrienden! Onze Liga kreeg spontaan een mooie som aangeboden die voor deze feestelijkheden samengebracht werd. Grote dank hiervoor, en van harte proficiat!

TESTAMENT.BE

Paula Sémer

OOK ALS JE ER NIET MEER BENT,
KAN JE NOG MEER
BETEKENEN DAN JE DENKT.

Neem een goed doel op in
je testament en vergroot
de erfenis van wie je dierbaar is.

EEN KIJKJE BIJ FAMILIEGROEPEN (JONG)DEMENTIE

REGIO'S GEEL, WILRIJK EN HASSELT

NIEUWE FAMILIEGROEPEN DEMENTIE REGIO GEEL, WILRIJK EN FAMILIEGROEP JONGDEMENTIE REGIO HASSELT

FAMILIEGROEP DEMENTIE REGIO GEEL

Op donderdag 24 maart 2016 was het de eerste bijeenkomst van de nieuwe Familiegroep Dementie regio Geel. De eerste bijeenkomst ging door van 14 uur tot 16 uur in zaal Iris in de stadsbibliotheek. Het was best wel spannend zonder voorinschrijvingen.

Hoeveel mantelzorgers zouden we bereikt hebben? Betty, May en ik (Rina) hadden de zaal mooi aangekleed en stonden klaar om de mensen te verwelkomen. We mochten vier mensen ontvangen. Voor deze namiddag hadden we het thema: "Dementie is (meer) dan vergeten" gekozen. Aanvankelijk was ik wat zenuwachtig, omdat ik de rol van moderator op mij nam. Gelukkig had ik samen met May in de voormiddag van Laura nog een goede bijscholing gehad

over hoe een Familiegroep Dementie te begeleiden. Ik had vooral onthouden dat de moderator de anderen moet uitnodigen tot praten en dit was voor mij echt wel een houvast. Het was een boeiend gesprek waarin ieder zijn inbreng kon doen.

Na de bijeenkomst hebben we samen nog wat na gekeuveld bij de kleine afwas en opruim. We hebben het gevoel van een goede start genomen te hebben en zien alvast uit naar de volgende bijeenkomst op 8 juni.

Verslag: Rina Meeus, voorzitter van de Familiegroep Dementie regio Geel

FAMILIEGROEP DEMENTIE REGIO WILRIJK

Dit jaar hebben wij drie datums geprikt voor een bijeenkomst met familieleden, mantelzorgers en partners van personen met dementie.

Met deze Familiegroep Dementie tracht het team Sint-Bavo en het regionaal expertisecentrum dementie Orion lotgenoten samen te brengen om de bekommernissen van de zorg voor personen met dementie te delen. Het is pas wanneer dementie dichtbij komt dat men geconfronteerd wordt met de machteloosheid, de complexiteit en de moeilijke omgang. De Familiegroep Dementie regio Wilrijk

geeft mensen uit de regio de mogelijkheid om ervaringen uit te wisselen. In samenwerking met een professioneel team worden familieleden en mantelzorgers van personen met dementie gestimuleerd om elkaar te helpen en te steunen.

Data en thema's vindt u achteraan het tijdschrift terug in de rubriek 'Regionale Werking'.

Verslag naar: Annik Van der Herten, psycholoog Sint-Bavo en voorzitter van de Familiegroep Dementie regio Wilrijk

Welkom nieuwe familiegroepen!

FAMILIEGROEP JONGDEMENTIE REGIO HASSELT

Het mantelzorghuis jongdementie Hasselt transformeerde naar een Familiegroep Jongdementie. Alzheimer Liga Vlaanderen en VZW Bejaardenzorg Grauwzusters Limburg werken hiervoor samen. Om de twee maanden komen mantelzorgers van personen met jongdementie in de Familiegroep samen. Daarnaast biedt VZW Bejaardenzorg Grauwzusters Limburg thuisbegeleiding door een zorgcoach aan. Deze psychosociale ondersteuning kan zich richten naar zowel de persoon met jongdementie als naar diegene die voor hem zorg draagt. Op deze wijze wordt de draagkracht versterkt wat zo de levenskwaliteit ten goede komt. De zorgcoach kan de situatie goed inschatten, omdat zij maandelijks op huisbezoek komt.

De aanvraag voor thuisbegeleiding kan gebeuren via de huisarts, het ziekenhuis, thuiszorgdiensten of andere instanties (overlegcoördinator). U kan echter ook zelf contact opnemen. Er volgt dan een eerste

vrijblijvende kennismaking in de thuissituatie. Tijdens dit intakegesprek worden de noden en hulpvragen in kaart gebracht en desgevallend wordt een individueel begeleidingstraject opgestart. Vanaf dat ogenblik kan de zorgcoach u maandelijks thuis opzoeken, of telefonisch contacteren. Kortom, de zorgcoach wordt uw vertrouwenspersoon. De zorgcoach is operationeel in Hasselt, Zonhoven en Diepenbeek.

Data over de Familiegroep vindt u achteraan het tijdschrift terug in de rubriek 'Regionale Werking'.

Contactpersoon:
Lindsay Vanhaeren (verpleegkundige)
0472 27 29 77 - 011 24 93 57
jongdementiehasselt@alzheimerliga.be

Facebookpagina:
Familiegroep jongdementie regio Hasselt

Uit het dagboek van Ludwin

De eerste keer dat ik wakker werd (rond 22u30) was mijn vertelling erg aangenaam. Samengevat kwam het er op neer dat wij samen een trip ondernamen met een luchtballon. Het was romantisch, met een happy end. Als je iets niet kan begrijpen, loop er dan niet mee rond maar relativiseer alles en herleid het tot de liefde. Je kan van de liefde alleen niet leven, maar het maakt je wel gelukkig.

Kort daarna droomde ik dat vrienden onder elkaar toekomstplannen aan het maken waren. Hun vriendschap vormde een soort rode draad, die maar langer en langer werd. Het ging er soms vinnig aan toe. Plots werd de vrouw van één van de vrienden ernstig ziek. Zij leed aan geheugenverlies. Alles werd gereed gemaakt om hun makker te steunen. Er werden ervaringen uitgewisseld, diegene die goed kon tekenen hielp de man zijn gevoel in kleur vast te leggen. De andere nam talrijke foto's van zijn vrouw en de man in moeilijke momenten werd aangemaand om zijn verhaal te schrijven. De vrienden steunden de man in de moeilijke momenten en iedere keer als hij wanhopig werd, vertelden ze in koor: "Het is de liefde die het belangrijkste is". Het is dankzij de hechte vriendschap dat de liefde de bovenhand haalt. De man werd gelukkig met zijn vrouw en kan nu terug lachen.

Groetjes,
Ludwin en Leen

DEMENTIE: WAT MOGEN WE NIET VERGETEN?

De Hoge Gezondheidsraad (HGR) heeft specifieke aanbevelingen uitgevaardigd over de diagnose van dementie, de gedragsaspecten en de bijbehorende ethische kwesties. Wij presenteren u de perstekst die door de HGR werd verspreid op 7 april 2016.

Waarom dementie belangrijk is

Dementie is een probleem met menselijke, ethische en maatschappelijke facetten. Het heeft niet alleen een impact op de patiënten, maar ook op hun familie, professionals uit diverse domeinen en de maatschappij als geheel. In 2012 schatte een rapport van de WGO dat het aantal mensen die dementie zullen hebben in 2050 zal verdrievoudigen. Datzelfde rapport betreunde ook dat slechts 20 tot 50% van de dementiegevallen gediagnosticeerd wordt, en dan vaak nog te laat. Bovendien neemt het aantal leeftijdgebonden aandoeningen toe doordat onze levensverwachting stijgt. Er is ook geen geneesmiddel voor dementie, maar een optimale combinatie van zorgverlening en diensten kan de gevolgen verlichten voor de patiënten zelf en hun omgeving of de samenleving.

Expertise en een multi- en interdisciplinaire aanpak bevorderen

Dementie is een complex probleem met een impact op heel wat domeinen, waarover onze kennis snel toeneemt. Het kan dan ook nuttig en interessant zijn om dementieopleidingen te organiseren voor medisch personeel om te garanderen dat de best mogelijke primaire zorgverlening wordt verstrekt. De huisarts speelt een belangrijke rol in de gedeelde zorgverstrekking, samen met de specialist. Wat tweedelijnszorg betreft moet ook het teamwerk in diagnosecentra sterk worden aangemoedigd.

Verbeteren van de informatie verstrekt aan alle zorgverstrekkers, zowel wat detectie betreft als dagelijkse zorg

Als deel van hun initiële en voortgezette opleiding moeten artsen en andere zorgverstrekkers bewust gemaakt worden van het belang van dit probleem en van de mogelijke oplossingen, potentiële tools om de eerste signalen te herkennen en verschillende behandelingen die bestaan en/of ontwikkeld moeten worden per geval. In dat opzicht lijkt het nuttig om opleidingsprogramma's te voorzien over dementie. Die moeten ook specifiek ingaan op vroegtijdige dementie, aangezien de symptomen in dat geval niet altijd tijdig worden herkend door zorgverstrekkers. Levenslang leren voor professionals in dementiezorg verdient de voorkeur boven een eenmalige cursus van één dag en moet worden gekaderd binnen een ruimer dementiebeleid van de instelling.

Heb me lief, zoals ik ben

*Alsjeblieft, heb me lief
Zoals ik ben*

*Ook al ben ik soms onbereikbaar
En dagenlang voor me uitstaar
in steen en stilte gevangen
Of huil ik omdat ik zo bang ben*

*Alsjeblieft, heb me lief
Zoals ik ben*

*Ook al vloek ik, tier ik of schreeuw ik
Stink ik of doe ik lelijk
Verloren in mijn chaos
Boos omdat alles zo vaag is*

*Kijk in mij
Zoek in mij
En als je me niet meer kan vinden
En denkt het kan wel wat minder*

*Alsjeblieft ...
Doe jouw armen om me heen
Dan voel ik me niet alleen
En als ik jou hoor praten
Voel ik mij niet zo verlaten
En als jij me bij de hand pakt
Dan voel ik een verwantschap
En weet dat jij bekend bent
Dat ik jou ooit gekend heb*

*Alsjeblieft
Heb me lief, zoals ik ben*

Ernst Buning

Betere informatieverstrekking aan het publiek

Preventieve maatregelen maken het mogelijk om in te spelen op omgevingsfactoren (bijvoorbeeld inactiviteit). Het is cruciaal om correcte informatie over dit onderwerp te verstrekken aan de hele samenleving. Een juist beeld van wat cognitieve stoornissen en gedragsstoornissen zijn, is immers noodzakelijk om de signalen tijdig te herkennen. Ook het verstrekken van correcte en gepaste informatie aan het publiek is tot slot uiterst belangrijk in de strijd tegen de al te

frequente stigmatisering van personen met dementie.

Het volledige adviesrapport (SHC 8890) kan opgevraagd worden via de link <http://www.health.belgium.be/nl/advies-8890-enkel-beschikbaar-het-engels>

Bron: RSS Hoge Gezondheidsraad
<http://www.hgr-css.be>

ANIMATIE OP LOCATIE MET DJ NOSTALJOS

Tim Carpentier, bedenker van de Herinneringskoffer start met een nieuw concept: animatie op locatie met Dj Nostaljos. Tim trekt als Dj Nostaljos langs zorginstellingen en verenigingen om ouderen hun jeugd te laten herbeleven en neemt hen mee op een nostalgische reis. Geen gemix en gescratch, gewoon plaatjes draaien net als vroeger met muziek en sfeer uit de

jaren 50-60-70, dit zorgt voor Ambiance met een grote A. Met zijn nieuwe project wil Tim mooie herinneringen oproepen bij personen met of zonder dementie. Bij bepaalde plaatjes zullen mensen aan momenten in hun leven denken, zoals hun eerste kus, eerste lief of de gezelligheid van de familie rond de radio. De luisteraars wanen zich tijdens het optreden volledig terug in de tijd. De eenvoud en de sfeer van vervlogen tijden doet de mensen deugd! Dj Nostaljos komt ter plaatse met een 2 uur durende set en bezorgt de deelnemers een onvergetelijke, muzikale en interactieve namiddag!

Voor meer info: info@herinneringskoffer.be;
0474 69 22 40; www.herinneringskoffer.be.

BELANG VAN ERGOTHERAPIE AAN HUIS BIJ PERSONEN MET DEMENTIE

Personen met dementie blijven vaak thuis wonen met ondersteuning van mantelzorgers en andere hulpverleners. Zij verliezen menigmaal hun onafhankelijkheid en autonomie in het uitvoeren van dagelijkse activiteiten. Oorzaken hiervan zijn te wijten aan de symptomen die zich voordoen binnen de fase van dementie waar deze persoon in zit. De meest voorkomende problemen zijn geheugenproblemen en verlies aan initiatief. Hierdoor zijn ze vaak niet meer in staat zelfstandig deel te nemen aan activiteiten en geraakt men sociaal geïsoleerd. Ook voor de mantelzorgers gebeurt het vaak dat men zijn/haar autonomie verliest. Zij worden door de zorg van hun naaste zodanig in beslag genomen dat ook zij zelf moeilijk kunnen deelnemen aan sociale activiteiten of dagelijkse activiteiten die zij zelf belangrijk vinden. Deze twee punten zijn belangrijke aspecten die gedurende ergotherapie aan huis worden meegenomen en aan de basis liggen van de behandeling. De kwaliteit van leven van zowel de persoon met dementie als zijn/haar mantelzorgers hangt hiervan af.

de persoon met dementie en diens mantelzorgers). Het resultaat dat de ergotherapeut tracht te bereiken met ergotherapie aan huis is het verbeteren van vaardigheden om dagelijkse en betekenisvolle activiteiten uit te voeren. Hierdoor volgt automatisch een daling van de behoefte aan hulp, waardoor ook de kosten voor hulpverlening worden teruggedrongen.

Ook de communicatie tussen de persoon met dementie en diens mantelzorgers verbetert, waardoor er minder energie moet gestoken worden in het zoeken naar persoonlijke begeleiding. De persoon met dementie zelf krijgt meer zelfstandigheid, waardoor zijn/haar eigenwaarde behouden blijft en de kwaliteit van leven verbetert.

Ergotherapie aan huis biedt een waaier van mogelijkheden voor zowel de persoon met dementie en zijn/haar omgeving. De ergotherapeut gaat steeds op een persoonlijke manier te werk, waardoor de hulpvraag op maat van de persoon met dementie en diens mantelzorgers behandeld wordt.

© Gwenny Vandendriessche

Ergotherapie aan huis biedt handvaten om te focussen op communicatie en betekenisvol handelen van

HET SYNDROOM VAN DOWN EN DE ZIEKTE VAN ALZHEIMER: EEN KRITISCHE UPDATE

Het syndroom van Down, ook gekend als trisomie 21, wordt veroorzaakt door een aangeboren extra (namelijk derde) kopij van het chromosoom* 21, één van de 23 chromosomen bij de mens. Het is nog steeds de meest voorkomende genetische oorzaak van een verstandelijke beperking, met een prevalentie van 1 per 650-1000 geboortes. Deze 'trisomie' verklaart niet alleen de fysieke karakteristieken van mensen met Downsyndroom (amandelen, hartafwijkingen, gedrongen lichaamsbouw, etc.), maar leidt ook tot een intellectuele achterstand en verscheidene gedragsproblemen. Afhankelijk van het feit of deze extra kopij volledig of slechts gefragmenteerd (mozaïcisme* of translocatie) aanwezig is, kunnen bovengenoemde symptomen in graad van ernst schommelen.

Ongelukkigerwijs codeert chromosoom 21 voor hetzelfde gen dat verwant is aan de familiale variant van de ziekte van Alzheimer. Een extra, derde kopij doet het risico op dementie vervolgens exponentieel toenemen, met gemiddeld 40-80% van de individuen met Downsyndroom die een ziekte van Alzheimer ontwikkelen rond de leeftijd van 50-60^[1]. Vaak manifesteert de dementie zich op een veel vroegere leef-

tijd (ca. 30-40 jaar) dan bij ouderen mét dementie, doch zonder verstandelijke handicap. Alhoewel de genetische oorsprong dus reeds achterhaald werd, zijn de neurobiologische ontstaansmechanismen (nog) niet volledig opgehelderd. Wel blijken ze sterk verwant te zijn aan deze van Alzheimerdementie en kunnen bepaalde gerelateerde gedragsproblemen, zoals frontale ontremming en apathie, zelfs voorspellend werken^[2]. Desondanks is er nog steeds geen Food and Drug Administration (FDA*) of European Medicines Agency (EMA*)-gekeurd medicijn voorhanden dat beproefd bevonden werd voor de curatieve of symptomatische behandeling van het syndroom van Down^[3].

Zeer recentelijk, echter, hebben verschillende onderzoekers uit de Verenigde Staten en Antwerpen aangetoond dat het medicinaal aansturen van bepaalde kernen in de hersenstam weleens de oplossing zou kunnen bieden voor de ontwikkeling van nieuwe, toekomstige farmacotherapieën. Het herstellen van deze *noradrenerge** hersenstamkernen zou de ziekteprogressie en geheugenachteruitgang bij Down zelfs kunnen vertragen^[4]. Behalve het vooruitzicht op een mogelijke therapie, zou diezelfde *neurotransmitter** 'noradrenaline', met name zijn metaboliet* MHPG, ook een nakende dementie bij mensen met Downsyndroom op voorhand kunnen voorspellen, enkel en alleen door het meten van deze component in het bloed^[5]. Additionele studies zijn immers wel noodzakelijk alsook lopende om in onder meer proefdieren en grotere cohorten* deze cruciale bevindingen te bevestigen. Een vervolg gegarandeerd.

Door: Dr. Yannick Vermeiren (postdoctoraal onderzoeker (PhD) Universiteit Antwerpen en Alzheimer Research Center Groningen, vrijwillig wetenschappelijk medewerker en consultant Alzheimer Liga Vlaanderen)

* Lexicon:

- **chromosoom:** lange, dunne opgevouwen strengen in elke celkern van het menselijke lichaam die drager zijn van het erfelijke materiaal (DNA of genen genaamd).
- **cohorten:** een grote groep van personen uit een bepaalde leeftijdscategorie die over een groot aantal jaren gevolgd wordt.
- **EMA:** Europees Geneesmiddelenbureau van de Europese Unie, opgericht in 1995, met een zelfde werking als de FDA in Amerika.
- **FDA:** agentschap van de federale overheid van de Verenigde Staten opgericht in 1996 dat de kwaliteit van voedsel en medicijnen in brede zin controleert.
- **metaboliet:** tussenproduct van een chemische stof die (gedeeltelijk) wordt afgebroken in een biologisch systeem.
- **mozaïcisme:** of mozaïekvorm: atypisch chromosomaal delingsproces in de celkern waarna er een ongelijk aantal chromosomen wordt gevormd bij verdere celdelingen, waardoor finaal niet alle cellen in het lichaam van het individu hetzelfde genetische materiaal bezitten.
- **neurotransmitter:** overdrachts- of signaalstof geproduceerd in zenuwcellen die voor overdracht van de zenuwimpuls zorgt tussen zenuwcellen onderling (in de hersenen) of tussen een zenuw en een spiercel (in de spieren), wat zo leidt tot een gecoördineerde actie (bv. beweging of gedachtevorming).
- **noradrenerge:** noradrenaline-producerende.

[2] Dekker A, Strydom A, Coppus AMW, Nizetic D, Vermeiren Y, Naudé PJW, Van Dam D, Potier M-C, Fortea J, De Deyn PP, 2015. *Behavioural and psychological symptoms of dementia in Down syndrome: early indicators of clinical Alzheimer's disease?* Cortex 73, 36-61.

[3] Topic Sheet Down syndrome and Alzheimer's Disease, Alzheimer Association, http://www.alz.org/dementia/downloads/topicsheet_downsyndrome.pdf

[4] Phillips C, Fahimi A, Das D, Mojabi FS, Ponnusamy R, Salehi A, 2016. *Noradrenergic system in Down syndrome and Alzheimer's disease: a target for therapy.* Current Alzheimer Research 13, 68-83.

[5] Dekker A, Coppus AMW, Vermeiren Y, Aerts T, van Duijn CM, Kremer BP, Naudé PJW, Van Dam D, De Deyn PP, 2015. *Serum MHPG strongly predicts conversion to Alzheimer's disease in behaviorally characterized subjects with Down syndrome.* Journal of Alzheimer's Disease 43, 871-891.

Overzichtsbeeld van de 22 menselijke chromosomen + geslachtschromosomen.

De pijl duidt op een extra kopie van chromosoom 21.

Bron: https://fr.wikipedia.org/wiki/Trisomie_21

Bronnen:

[1] Salehi A, Ashford JW, Mufson EJ, 2016. *The link between Alzheimer's disease and Down syndrome. A historical perspective.* Current Alzheimer Research Vol. 13, No. 1.

LANCERING RAPPORT EERSTE MINISTERCONFERENTIE ROND DEMENTIE

De Wereldgezondheidsorganisatie organiseerde vorig jaar de eerste ministerconferentie voor een wereldwijde actie tegen dementie. De conferentie werd ondersteund door Department of Health of the United Kingdom of Great Britain, Northern Ireland en the Organization for Economic Cooperation and Development (OECD). Dementie moet volgens de deelnemers aan de conferentie volwaardig deel uitmaken van het volksgezondheidsbeleid op elk beleidsniveau. Daarom werd gepleit voor een inclusief beleid waarbij de persoon centraal staat, niet de aandoening. Op het einde van deze conferentie waaraan 80 landen deelnamen, waaronder ook ons land, hechtte men zijn akkoord aan een gemeenschappelijk actieplan tegen dementie.

Begin 2016 werd het rapport gepubliceerd met de belangrijkste thema's en krachtlijnen van de conferentie. De 'call for action' voor een wereldwijde aanpak van de diverse uitdagingen rond dementie krijgt een centrale plaats.

Via www.dementie.be kan iedereen het volledige dossier rond de WHO-conferentie en de actuele stand van zaken herlezen. De Engelstalige versie van het rapport kan geraadpleegd worden op de site van World Health Organization. http://www.who.int/mental_health/neurology/dementia/ministerial_conference_2015_report/en/

NIEUW DAGVERZORGINGSCENTRA VOOR JONGE MENSEN MET DEMENTIE

Familiezorg Oost-Vlaanderen opent een nieuw dagverzorgingscentrum in Nevele DVC Ter Motte – voor mensen met jongdementie

Als thuiszorgondersteunende dienst wil het dagverzorgingscentrum (DVC) Ter Motte een opvang organiseren voor mensen met jongdementie die fysiek nog goed zijn. Bij deze mensen begint het dementieproces vóór hun 65° levensjaar. Zij vragen om zorg en voorzieningen die passen bij hun levensfase. De zorgbehoefte verschilt duidelijk van die van ouderen met dementie. DVC Ter Motte is gelegen op een zorgboerderij. *Meer info:* <http://www.familiezorg.be/termotte.html>

Dagcentrumverantwoordelijke:
Evy Van Handenhoven: tel. 09 225 78 83 of 0497 97 78 21 of mail dvctermotte@familiezorg.be

Domi-Zorg Oedelem

Op 4 april 2016 werd in Oedelem het nieuwe Dagcentrum Domi-Zorg voor mensen met jongdementie geopend. Ook personen met een niet-aangeboren hersenletsel zijn welkom. Domi-Zorg kiest er bewust voor om geen leeftijdsgrens voorop te stellen. Actief kunnen deelnemen aan hun activiteiten staat centraal. De contactpersonen zijn Céline Draye en Ine Devos. *Meer info:* www.domi-zorg.be

'SAMENDRIE' – UNIEK BUDDYPROJECT VOOR MENSEN MET JONGDEMENTIE

'Samendrie is een project voor jonge personen met dementie in de provincie Antwerpen. Er werd voor de titel 'Samendrie' gekozen omdat het een engagement is tussen de persoon met jongdementie, de mantelzorger(s) en de getrainde vrijwilliger.

Dit initiatief wil de persoon met jongdementie en daarmee ook zijn mantelzorger, vaak de partner, extra ondersteuning geven door samen heel gewone en aangename activiteiten te doen, dit samen met een getrainde vrijwilliger. De vrijwilliger gaat met een per-

soon met dementie een vrijwillige relatie aan. Er wordt aansluiting gezocht bij interesses en mogelijkheden van beide personen. 'Samendrie' richt zich op een zo normaal mogelijk deelnemen aan de samenleving. Zo kan een positief samenspel ontstaan.

Meer weten? Neem vrijblijvend contact op met coördinator Eric Du Meunier (Thuiszorgcentrum Antwerpen vzw): eric.dumeunier@cm.be, 03 230 52 30, 0474 312 483.

'Samendrie' is een samenwerking tussen Thuiszorgcentrum Antwerpen vzw (initiatiefnemer), provincie Antwerpen en diverse andere partners zoals de Alzheimer Liga Vlaanderen.

Rens is aan het schrijven.
Bron: *fotodatabase van T21RS organisatie:* <http://www.t21rs.org/account/imagedb>

'MAESTRO STROMAE' SIMPLIFIED STORIES - PETER VERBRUGGEN

'Simplified Stories':

zo heet het nieuwe initiatief van de Alzheimer Liga Vlaanderen vzw.

Een vereenvoudigde boekenreeks die mensen met beginnende dementie moet motiveren om te blijven lezen. De Liga zorgt daarmee voor een primeur: nooit eerder werd een bestaand boek dat niet over dementie gaat, herschreven voor mensen met dementie. Het eerste boek in de reeks 'Simplified Stories' is een aangepaste versie van de biografie 'Maestro Stromae', over het leven van popster Paul Van Haver. De herwerking gebeurde door communicatiebureau DDB.

"Mensen met (jong)dementie verliezen stilaan cognitieve vermogens", legt directeur van de Alzheimer Liga Vlaanderen, Hilde Lamers, uit. "Niet alleen geheugenproblemen maar ook taalstoornissen kunnen zich voordoen. Een boek lezen lukt vaak niet meer. Personen met (jong)dementie raken makkelijk de draad van een verhaal kwijt. Ze slaan een boek open en weten niet meer wat ze de dag ervoor gelezen hebben. Of wat een bepaald personage gedaan heeft. Heel frustrerend, waardoor de meeste mensen stoppen met lezen. Terwijl lezen net de perfecte manier is om het geheugen en het taalgebruik te trainen." Daarom bedacht Alzheimer Liga Vlaanderen vzw, in samenwerking met het regionaal expertisecentrum dementie Paradox en professor Sebastiaan Engelborghs (Universiteit Antwerpen), een nieuwe aanpak die lezen makkelijker en aangener maakt: 'Simplified Stories'. Vereenvoudigde boeken, speciaal voor mensen met beginnende dementie.

Simplified Stories

Het idee is even simpel als doordacht: door een boek te vereenvoudigen zijn er minder elementen om te onthouden. We behouden tegelijk de kern van het verhaal en het boek blijft perfect op zichzelf bestaan. Concreet: er werden bijna 8.000 woorden uit de biografie gehaald. De lay-out, het lettertype en de opbouw werden aangepast. En elk hoofdstuk kreeg afzonderlijk nog een korte samenvatting.

Maestro Stromae

Het boek is uitgegeven door de bekende uitgeverij Borgerhoff & Lambergits, die koos voor 'Maestro Stromae' van Peter Verbruggen. "Stromae is hot", glimlacht Hilde Lamers. "De man is nauwelijks uit de pers geweest. Een vereenvoudigd boek helpt mensen met beginnende dementie dan om op de hoogte te blijven van de actualiteit. Stromae is niet alleen een

gespreksonderwerp, kinderen en kleinkinderen kunnen het boek ook samen lezen met de persoon met dementie."

Concreet Vereenvoudigde stijl

- Geen moeilijke woorden. Zonder dat de lezer het gevoel krijgt dat het té makkelijk is.
- Kortere zinnen.
- Geen lange hoofdstukken.
- In totaal hebben we 7.738 woorden geschraapt. Dat is 37% van het boek.
- Maximum 4 hoofdpersonages.

Logische opbouw

- Een logische opbouw zodat de lezer in een chronologische lijn het verhaal voor zich heeft.

Overzichtelijke lay-out

- Grotere en beter leesbare typografie.
- Meer witregels tussen de alinea's.
- Minder tekst op 1 pagina.
- Foto's, zodat de lezer zich het verhaal beter kan inbeelden.
- Duidelijk aanduiden in welk hoofdstuk de lezer aan het lezen is.

Geheugensteuntjes

- Een korte samenvatting (gemiddeld 66 woorden) van het vorige hoofdstuk aan het begin van ieder volgend hoofdstuk.
- Op iedere pagina onderaan één zin (gemiddeld 7 woorden) die samenvat waarover de pagina gaat.

Getuigenis van een man met jongdementie

"Beste, met deze mijn beoordeling van het boek MAESTRO STROMAE Simplified Stories.

De zin onderaan iedere pagina is heel goed, die lees ik eerst voordat ik de volledige pagina lees. Het zorgt tevens voor een korte rust/tussenspauze waardoor het lezen voor mij minder vermoeiend is en je na een langere pauze gemakkelijk de draad terug opneemt. Je hoeft dus niet zoals in een normaal boek een heel hoofdstuk te lezen, wat bij mij trouwens toch niet meer lukt ...

Zo kun je ook na iedere pagina gemakkelijk stoppen met lezen omdat iedere bladzijde een geheel vormt, door deze opbouw van het boek kun je ook de foto's in detail bekijken en dan zo weer verder lezen.

Besluit: nadat ik uit frustratie al mijn boeken heb weggedaan omdat ik het verhaal niet meer begreep, beleef ik met dit boek voor het eerst terug plezier aan het lezen, het verdient dan ook als eerste terug een plaats op mijn boekenplank."

Beste Groeten,
Patrick, Het Ventiel

14 maart 2016

ISBN 9789089316240

Prijs: € 22,95

Uitgever: Borgerhoff & Lambergits

'Maestro Stromae' is verkrijgbaar bij de Liga (www.alzheimerliga.be/bestelformulier/), via de boekhandel, op standaardboekhandel.be, bol.com en via de uitgever: <http://www.borgerhoff-lambergits.be/boeken/p/detail/maestro-stroma-simplified-stories>.

'ALZHEIMER ONDERZOCHT'

KOOS NEUVEL, MARC PETIT, MINKE KOOISTRA EN HARRY STEINBUSCH

Wat weet de wetenschap over de ziekte van Alzheimer?

Voor de ziekte van Alzheimer bestaat geen behandeling. Alle pogingen om een geneesmiddel te ontwikkelen, zijn vooralsnog op niets uitgedraaid. Staat de wetenschap machteloos tegenover deze snelgroeiende volksziekte? Allerm minst, zo ontdekte Koos Neuvel op zijn speurtocht door de wereld van het alzheimeronderzoek.

Het wemelt in die wereld van de nieuwe invalshoeken, verrassende perspectieven en onverwachte ontwikkelingen, een vooralsnog oneindige puzzel. Dat maakt het spannend, maar soms ook frustrerend. In de wetenschap daagt het besef dat er misschien niet één oorzaak

voor de ziekte van Alzheimer is en dat er wellicht ook nooit één oplossing voor zal worden gevonden.

De vooruitgang zal een kwestie zijn van veel vallen en opstaan. Maar er wordt wel degelijk vooruitgang geboekt in kennis over de ziekte en het voorkomen ervan. Ook komt er steeds meer aandacht voor wat mensen zelf kunnen doen om de kans op dementie te verkleinen, en dat blijkt behoorlijk veel te zijn. De vooruitgang is gebaat bij een stevige discussie onder wetenschappers over welke wegen naar de toekomst moeten worden bewandeld. Dit boek is een nadrukkelijke uitnodiging tot debat.

EAN 9789401426138

Aantal pagina's: 224

Prijs: € 29,99

Uitgever: LannooCampus

Bron: <http://www.lannoo.be/alzheimer-onderzocht>

'ANDERS KIJKEN NAAR ALZHEIMER' - MEGAN CARNARIUS

*Dementie: een groeiend probleem
Een andere kijk is daarom gewenst*

Er is (nog) geen medicijn tegen dementie, de zorg verandert naar een vorm waarin steeds meer mensen langer thuisblijven, met alle gevolgen van dien voor (mantel)zorgers. Dit vraagt om een andere kijk op dementie. Megan Carnarius gaat in haar boek niet voorbij aan de beperkingen die dementie met zich meebrengt, maar laat óók zien wat er allemaal nog wél mogelijk is. En wat het scheppen van een liefdevolle en warme omgeving voor de kwaliteit van leven kan doen. Dit boek staat vol tips, therapieën, technieken en verhalen die de taak van partners, familieleden en zorgverleners kunnen verlichten.

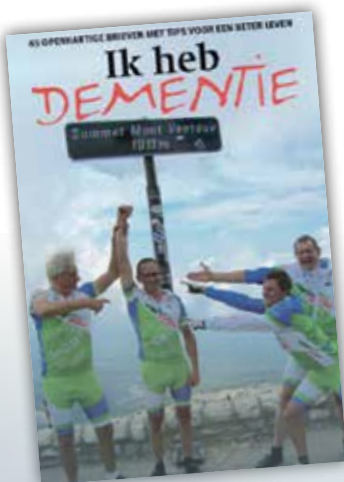
ISBN 9789020212648
Aantal pagina's: 224
Prijs: € 20
Uitgever: AnkhHermes

Bron: <http://www.ankh-hermes.nl/boek/anders-kijken-naar-alzheimer/>

'IK HEB DEMENTIE' - MARCEL OLDE RIKKERT, RUUD DIRKSE

Een uniek boek door en voor mensen met dementie zelf.

'Ik heb dementie' bevat 50 brieven van ervaren personen met dementie aan lotgenoten. Persoonlijke brieven waarin deze 50 personen aangeven wat hen helpt om de aandoening een plaats te geven in hun leven. Brieven met persoonlijke ervaringen en praktische tips. 'Ik heb dementie' is hierdoor het eerste boek dat door een groep mensen met dementie zelf geschreven is.

Uiteraard is het boek gericht op mensen met dementie

zelf, maar het is ook voor mantelzorgers en professionals interessant. Naast de brieven bevat het boek ook eigen bijdragen van de samenstellers Marcel Olde Rikkert en Ruud Dirkse. Zij schrijven onder meer over nieuwe inzichten rond dementie en het belang van empowerment van de mens met dementie.

ISBN10 907834217x
ISBN13 9789078342175
Prijs: € 19,50
Uitgever: Sinds 1883 uitgevers

'Ik heb dementie' is te verkrijgen via www.ikhebde-mentie.nl, www.dementie.be en bol.com.

Bron: naar www.ikhebde-mentie.nl

ONDERZOEK NAAR DEMENTIE BEVINDT ZICH OP EEN KANTELPUNT

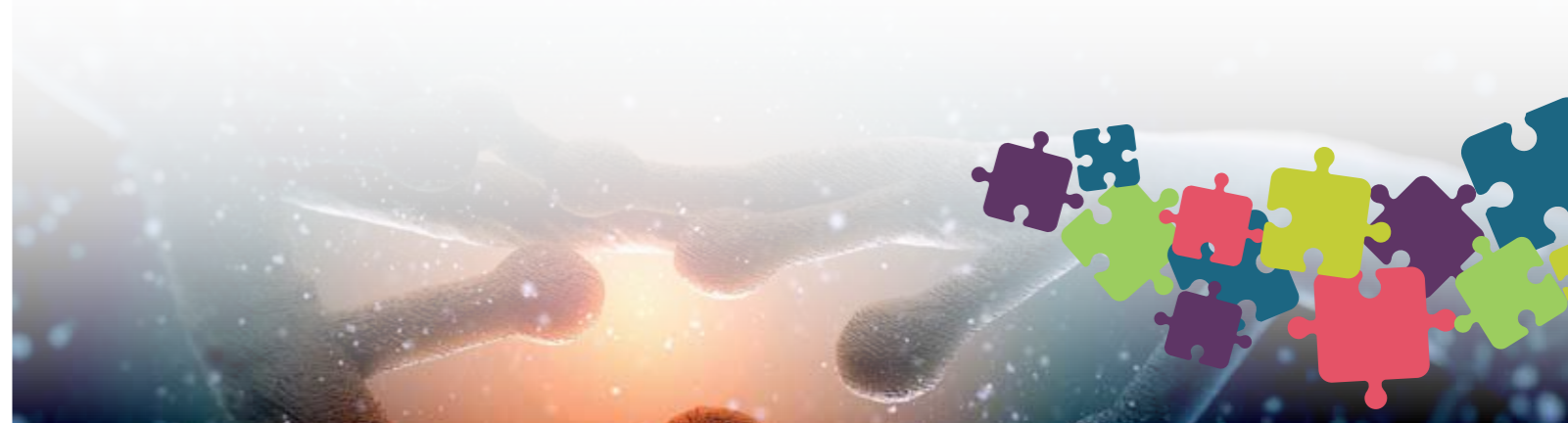
Woensdag 24 februari 2016 publiceerde het wetenschappelijk tijdschrift 'The Lancet' de visie van een internationale groep neurowetenschappers onder leiding van prof. dr. Philip Scheltens en prof. dr. Wiesje van der Flier van het VUmc Alzheimercentrum, op de toekomst van de ziekte van Alzheimer.

Met voldoende inzet en financiële middelen achten zij het mogelijk dat alzheimer in 2025 behandeld kan worden met behulp van *personalized medicine*, zoals nu al het geval is bij sommige kankersoorten.

"Het onderzoek naar dementie en de ziekte van Alzheimer bevindt zich op een kantelpunt", aldus Scheltens en collega's. Lees ook het interview in NRC met Philip Scheltens en Wiesje van der Flier over de stand van zaken in het dementieonderzoek.

Bekijk de publicatie online bij The Lancet: Alzheimer's Disease. DOI: [http://dx.doi.org/10.1016/S0140-6736\(15\)01124-1](http://dx.doi.org/10.1016/S0140-6736(15)01124-1)

Bron: VUmc Amsterdam

"BELGIË SPEELT SLEUTELROL IN ONDERZOEK NAAR ALZHEIMER"

In de uitgave van Mediaplanet van 31 maart 2016 werd een interessant gesprek met professor Christine Van Broeckhoven gepubliceerd. Van Broeckhoven is professor in de moleculaire biologie en genetica aan de Universiteit Antwerpen en directeur van het departement voor Moleculaire Genetica van het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB).

In het artikel spreekt zij over de vooruitgang die er geboekt is op het vlak van de ziekte van Alzheimer.

"We hebben de voorbije jaren grote stappen gezet op het vlak van een betere en vroegere diagnose bij patiënten. De beeldvorming van de neurodegeneratie in de hersenen is veel preciezer en betrouwbaarder geworden. We hebben vandaag ook biochemische testen ter beschikking om in het hersenvocht de eerste fasen van de ziekte specifieke hersenletsels aan te tonen. Ook op wetenschappelijk niveau hebben we al heel wat vooruitgang geboekt. We begrijpen nog niet alle mechanismen van de aandoening, maar weten toch al welke specifieke eiwitten een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling ervan. Die boosdoeners kunnen dan vervolgens als doel worden gebruikt voor het ontwikkelen van nieuwe therapieën."

Tot op heden is er nog geen curatieve behandeling voorhanden die het afsterven van hersencellen tegengaat, maar dankzij deze inzichten komen onderzoekers er wel dichterbij.

België als voortrekker qua genetische inzichten

Van Broeckhoven: "Aan de basis van deze wetenschappelijke vooruitgang ligt het genetische onderzoek. In België zijn we het enige team dat zich focust op de genetica van Alzheimer en andere vormen van dementie. Onze bevindingen zijn vertaald in een ziekteproces, dat vervolgens wordt gebruikt als basis voor potentiële therapeutische interventies. Bijna alle huidige experimentele medicaties zijn gebaseerd op inzichten uit de genetica." Het laboratorium van Christine Van Broeckhoven is op Europees en internationaal niveau een voortrekker qua genetische inzichten in de ziekte van Alzheimer en andere vormen van dementie.

Bron: naar <http://www.lifestyletips.be/inspiratie/belgie-speelt-sleutelrol-in-onderzoek-rond-alzheimer>; Joris Hendrickx, "België speelt sleutelrol in onderzoek naar Alzheimer", in Mediaplanet, 31 maart 2016, p. 4.

Word jij ons visitekaartje?

Alzheimer Liga Vlaanderen vzw zoekt enthousiaste mensen die zich vrijwillig willen inzetten voor onze regionale Familiegroepen (Jong)dementie. Deze Familiegroepen bieden **lotgenotencontact** voor familieleden en mantelzorgers van personen met (jong)dementie.

Interesse? Neem contact op met de educatieve stafmedewerker: laura.weyns@alzheimerliga.be of 0495 21 41 19; via het secretariaat: secretariaat@alzheimerliga.be of 014 43 50 60

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN PROVINCIE ANTWERPEN

ANTWERPEN CENTRUM

Contactpersoon: Julien De Leeuw, T. 0479 73 23 70, antwerpen@alzheimerliga.be
Locatie: lokalen van Gezinsbond Gewest Antwerpen, Schermersstraat 32, 2000 Antwerpen
Tijdstip: 20.15u (onthaal vanaf 19.45u) tot 22u

07/06/2016: *Dementie en (kleine) kinderen. Hoe vertel je aan (kleine) kinderen wat er mis gaat bij dementie? Aan de hand van kinderboeken en de discussie: Heeft op bezoek gaan nog zin?*
 Begeleiding: Team Antwerpen Centrum

JONGDEMENTIE ANTWERPEN-CENTRUM

Contactpersoon: Julien De Leeuw, T. 0479 73 23 70, antwerpen@alzheimerliga.be
Locatie: lokalen van Gezinsbond Gewest Antwerpen, Schermersstraat 32, 2000 Antwerpen
Tijdstip: 20.15u (onthaal vanaf 19.45u) tot 22u

10/05/2016: *Lerend vermogen*

BERCHEM

Contactpersoon: Raymonda Poeck, T. 03 340 46 80, berchem@alzheimerliga.be
Locatie: woonzorgcentrum De Veldekens, Grote Weide 2, 2600 Berchem
Tijdstip: afwisselend namiddag en avond

21/06/2016: *Communicatie in al zijn facetten. Avond: 19.30 - 21.30u*

BONHEIDEN

Contactpersonen: Jenny Claes, T. 015 20 71 17, bonheiden@alzheimerliga.be
 Micheline Janssens, T. 015 51 72 58, Micheline.janssens@denolm.be
Locatie: woonzorgcentrum Den Olm, Schoolstraat 55, 2820 Bonheiden
Tijdstip: 14 tot 16u

17/05/2016: *Het belang van vroegtijdige zorgplanning*

BRECHT

Contactpersonen: Bart Neefs, T. 03 330 11 20, brecht@alzheimerliga.be
Locatie: lokaal dienstencentrum Het Sluisken, Gasthuisstraat 11, 2960 Brecht
Tijdstip: afwisselend namiddag en avond

17/06/2016: *Samen met mantelzorgers en personen met dementie gaan wij er een fijne verrassingsnamiddag van maken. Tijdstip: 14.00 - 15.30u*

EKEREN

Contactpersoon: Marianne Van den Broeck, T. 0474 80 59 54, ekeren@alzheimerliga.be
Locatie: woonzorgcentrum Hof De Beuken, Geestenspoor 73, 2180 Ekeren
Tijdstip: 19.30 - 22u

12/05/2016: *Dementie op jongere leeftijd*

GEEL

Contactpersoon: Rina Meeus, T. 0474 49 94 90, geel@alzheimerliga.be
Locatie: afwisselend
Tijdstip: afwisselend

09/06/2016: *Van 19.30 tot 21.30u*
Locatie: woonzorgcentrum Zusterhof, Gerststraat 67, 2440 Geel
Thema: De beleving van de mantelzorgers

HEIST OP DEN BERG

Contactpersoon: Ilse Van Dessel, heistopdenberg@alzheimerliga.be
Locatie: lokaal dienstencentrum De Pit / Inloophuis Dementie, Boonmarkt 27, 2220 Heist-op-den-Berg
Tijdstip: 14u
Deelname: € 2

17/05/2016: *Bewindvoering en vertegenwoordiging*
 21/06/2016: *Aandacht voor de mantelzorgers!*
 19/07/2016: *Communiceren met personen met dementie*

WIEKEVORST

Contactpersonen: Steffi Van Besouw, wiekevorst@alzheimerliga.be
Locatie: lokaal dienstencentrum Het Pluspunt, Sint-Jozefstraat 15, 2222 Wiekevorst
Tijdstip: 14 - 15.30u
Deelname: € 2

Elke eerste dinsdag van de maand

HERENTALS

Contactpersoon: Dany Vrydag, T. 0484 79 89 11, herentals@alzheimerliga.be
Locatie: afwisselend

11/05/2016: *18 tot 20u, Organisatie van en in het LDC 't Convent Begijnhof 17, 2200 Herentals*
Dementie! Hoe herkennen we beginnende dementie? Wanneer gaat het om ouderdomsvergeetachtigheid of wanneer is er meer aan de hand?
 Door dokter Yves Wouters

14/06/2016: *van 14 tot 16u, i.s.m. en in het WZC Vogelzang, Vogelzang 1, Herentals*
"Hoe omgaan met de persoon met dementie en met de familieleden tijdens de eerste dagen na de opname in een WZC? Zijn dan de problemen voorbij?" waarbij er gelegenheid is tot het uitwisselen van ervaringen en vragen stellen.
 Door Hanne Ooms, referentiepersoon dementie

KLEIN BRABANT VAARTLAND

Contactpersoon: Kris De Koker, kleinbrabantvaartland@alzheimerliga.be
Locatie: De Vlasschaerd, cafetaria van het woonzorgcentrum OCMW Puurs in de palingstraat 44 te Puurs
Tijdstip: 19.30u

De Familiegroep Dementie regio Klein Brabant Vaartland houdt een sabbatjaar. In deze regio worden wel praatcafés georganiseerd. Meer info kan u hiervoor opvragen bij Kris De Koker.

MOL

Contactpersoon: Rob Philipsen, T. 014 33 15 50, mol@alzheimerliga.be
Locatie: rust- en verzorgingstehuis Witte Meren, Collegestraat 69, 2400 Mol
Tijdstip: vrijdagavond, van 19 tot 21u

17/06/2016: *thema nog te bepalen*

TURNHOUT

Contactpersoon: Marleen Mesuere-Jooris, T. 03 314 60 93, turnhout@alzheimerliga.be
Locatie: woonzorgcentrum De Wending, Albert van Dyckstraat 18, 2300 Turnhout
Tijdstip: 19.30u (onthaal vanaf 19u), einde rond 21.30u

23/06/2016: *'Feel my love' - Film van Griet Teck, opgenomen in Huis Perrekes.*

JONGDEMENTIE TURNHOUT – IN SAMENWERKING MET ONS ZORGNETWERK VZW

Contactpersoon: May Verheijen, T. 03 314 43 73, jongdementieturnhout@alzheimerliga.be
Locatie: 't Kaffee, woonzorgcentrum De Wending 1, Albert Van Dyckstraat 18, 2300 Turnhout
Tijdstip: van 19.30 tot 21.30u

24/05/2016: *Thuis wonen of opname in een woonzorgcentrum. De keuzewijzer*
 Moderator: Hilde Weckhuysen van Ons Zorgnetwerk
 30/07/2016: *Wandeling in Antwerpen met "Antwerpen anders" Graag voor 30 juni 2016 inschrijven!*

ZWIJNDRECHT – IN SAMENWERKING MET ECD ORION

Contactpersoon: Koen Dockx, T. 03 253 29 29, zwijndrecht@alzheimerliga.be
Locatie: woonzorgcentrum De Regenboog, Regenbooglaan 14, 2070 Zwijndrecht
Tijdstip: 19 - 21u

16/06/2016: *Het thema wordt nog bepaald. Raadpleeg onze website voor het volledige programma.*

WILRIJK

Contact: woonzorgcentrum Sint Bavo, T. 03 820 73 00, wilrijk@alzheimerliga.be
Locatie: woonzorgcentrum Sint Bavo, Sint-Bavostraat 29, 2610 Wilrijk
Tijdstip: 13.30 - 15.30u

17/06/2016: *De rugzak van de mantelzorgers - zorgen voor een ander is ook zorgen voor jezelf.*

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN PROVINCIE LIMBURG

BERINGEN

Contactpersoon: Myriam Dhulst, T. 0484 67 49 14, beringen@alzheimerliga.be
Locatie: vzw Thuisverzorging de 'Eerste Lijn', Koolmijnlaan 86, 3580 Beringen

12/05/2016: Een gezellig samenzijn met muziekgroep Teen en Tander, voor mantelzorgers en de persoon waarvoor ze zorgen, i.s.m. Thuisverzorging De Eerste Lijn Beringen, Koolmijnlaan 86, Beringen.
 Gratis, maar inschrijven bij 'de Eerste Lijn', T. 011 42 45 35 of ah@deeerstelijn.be of via Myriam Dhulst

09/06/2016: Beleving van de mantelzorger
Locatie: Thuisverzorging De Eerste Lijn Beringen, Koolmijnlaan 86, Beringen

BREE

Contactpersoon: Tamara Mackendas, T. 089 56 38 94, bree@alzheimerliga.be
Locatie: woonzorgcentrum de Gerkenberg, Meeuwkerkezel 90a, 3960 Bree

Iedere 1ste maandag van de maand. Inloop om 19.15u en aanvang is om 19.30u. Het einde is rond 21u voorzien. Deelname is gratis en inschrijving is niet noodzakelijk.
 Thema's: Wat is dementie, Hoe en wanneer de overgang thuis naar woonzorgcentrum?, Omgaan met dementie, Zorg dragen voor zichzelf, ...

JONGDEMENTIE HASSELT

Contactpersoon: Evy Van Doninck en Lindsay Vanhaeren, T. 011 24 93 57, jongdementiehasselt@alzheimerliga.be

Locatie: woonzorgcentrum Sint-Elisabeth, Demerstraat 80, 3500 Hasselt
Tijdstip: 19.30u

Iedere 3de maandag

MAASEIK

Contactpersoon: Miek Vandenberg, T. 089 56 38 94, maaseik@alzheimerliga.be
Locatie: vergaderzaal woonzorgcentrum De Maaspoorte, Sionstraat 21, 3680 Maaseik

Iedere 3de maandag van de maand. Inloop om 19.15u en aanvang is om 19.30u. Deelname is gratis en inschrijving is niet noodzakelijk.
 Thema's: Wat is dementie, Hoe en wanneer de overgang thuis naar woonzorgcentrum?, Omgaan met dementie, Zorg dragen voor zichzelf, ...

OVERPELT

Contactpersonen: Wendy Ceelen en Veerle Janssen, T. 011 80 56 56, overpelt@alzheimerliga.be
Locatie: woonzorgcentrum Immaculata, Dorpsstraat 58, 3900 Overpelt

13/10/2016: De beleving van de persoon met dementie

JONGDEMENTIE OVERPELT

Contactpersonen: Eveline Lemmens, jongdementieoverpelt@alzheimerliga.be
Locatie: woonzorgcentrum Immaculata, Dorpsstraat 58, 3900 Overpelt
Tijdstip: 20 – 22u

03/05/2016

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

AALTER

Contactpersonen: Jessica Van der Plaetsen en Isabel Claeys, T. 09 391 09 77, aalter@alzheimerliga.be
Locatie: woonzorgcentrum Veilige Have, Lostraat 28, 9880 Aalter (in de cafetaria).

26/05/2016: Zinnvolle dagbesteding voor mensen met dementie. Door Isabel Claeys
 Om 14u
 23/06/2016: Ganzenbordspel met vraag en antwoord over dementie. Door Jessica Van der Plaetsen
 Om 19.30u

DEINZE

Contactpersonen: François Van de Weyer, T. 09 330 77 14, Pierre Van Houcke, T. 09 372 83 50, deinze@alzheimerliga.be
Locatie: zaal 'De Rekkeling', D. Delcroixstraat 1A, 9800 Deinze
Tijdstip: telkens van 14 tot 16u

DENDERMONDE

Contact: Dr. Roland Pieters, T. 052 20 19 57 of 0475 72 32 24, dendermonde@alzheimerliga.be
Locatie: A.Z. Sint-Blasius (grote vergaderzaal), Kroonveldlaan 50, Dendermonde

08/06/2016: Belang van een goede hygiëne bij de zorgverstreking.

EKKLO

Contactpersoon: Frederik Kochuyt, T. 0486 44 07 09, eeklo@alzheimerliga.be
Locatie: lokaal dienstencentrum Zonneheem, Schietspoelstraat 9, 9900 Eeklo
Tijdstip: telkens van 14 tot 16u

12/05/2016: 'De Bovenkamer': vragenspel
 09/06/2016: Ervaringen uitwisselen tijdens gezellig samenzijn met etentje

GENT

Contactpersonen: Jan Barbe, T. 09 223 02 82, gent@alzheimerliga.be
Locatie: polyvalente zaal van het Tempelhof, St. Margrietstraat 36, 9000 Gent
Tijdstip: 19.30u

10/05/2016: "Zorg voor jezelf" Nele Van Schelvergem
 14/06/2016: Ervaringen uitwisselen tijdens gezellig samenzijn met etentje

JONGDEMENTIE GENT - SAMENWERKING ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN EN ECD PARADOX

Contactpersoon: Veerle De Bou, T. 09 233 14 38, Veerle.debou@ecd-paradox.be
Locatie: regionaal expertisecentrum dementie Paradox, Molenaarsstraat 34, 9000 Gent (parking woonzorgcentrum Sint Jozef)

23/05/2016: Vraag het aan ... de ergotherapeut
 Ergotherapeuten zijn veel meer dan 'bezigheidstherapeuten' en zijn zowel werkzaam in de thuiszorg als in de residentiële zorg. Zij geven ons tips voor in het alledaagse leven.

SINT-NIKLAAS

Contactpersoon: Lut Heyndrickx, T. 0468 27 93 46, sintniklaas@alzheimerliga.be
Locatie: lokaal dienstencentrum (LDC) De Wilg, Lamstraat 23, 9100 Sint-Niklaas
Tijdstip: afwisselend namiddag en avond

23/06/2016: 'Wandel en babbel'. Recreatieoord De Ster, Lange rekstraat, Sint-Niklaas

WONDELGEM

Contactpersoon: Anneleen Steyaert, T. 09 216 19 69, wondelgem@alzheimerliga.be
Locatie: cafetaria woonzorgcentrum De Liberteyt, Vroonstalledries 22, 9032 Wondelgem
Tijdstip: 19 - 21u

28/06/2016: Ervaringen uitwisselen tijdens gezellig samenzijn met etentje.

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN PROVINCIE VLAAMS-BRABANT

AARSCHOT

Contactpersoon: Jacqueline Alaerts, T. 016 48 90 41, aarschot@alzheimerliga.be
Locatie: woonzorgcentrum Sint-Rochus, Albertlaan 2, 3200 Aarschot
Tijdstip: van 19.30 tot 21.30u

20/06/2016: Mijn vader, mijn woorden. Rosemie Mels

JONGDEMENTIE LEUVEN - SAMENWERKING ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN EN ECD MEMO

Contactpersonen: Annemie Janssens, memo@dementie.be, T. 016 50 29 06, Jacqueline Alaerts, T. 016 48 90 41, jongdementieleuven@alzheimerliga.be
Locatie: lokaal dienstencentrum Wijnveld, Wingerdstraat 14, 3000 Leuven

Het thema wordt nog bepaald. Raadpleeg onze website voor het volledige programma.

BRUSSEL

Contactpersoon: Greet Pernet, brussel@alzheimerliga.be
Locatie: afwisselend

Tijdstip: afwisselend
 22/09/2016: Onthaal: 18.30u – Start: 19u
 Gastspreker: Hilde Weckhuysen – vzw Ons Zorgnetwerk
Locatie: nog te bepalen

DILBEEK

Contactpersonen: Jan Hertecant, na 18u (T. 0485 78 06 92 of 02 568 06 44) of Nathalie Van Dorpe/Ann Vermoesen (T. 02 568 07 10), dilbeek@alzheimerliga.be
Locatie: cafetaria seniorencentrum Breugheldal, Itterbeeksebaan 210, Itterbeek
Tijdstip: vanaf 19.30u

25/05/2016: Hoe kunnen boeken, film en muziek helpen bij een inzicht of verwerking van de diagnose dementie? in samenwerking met bibliotheek De Wolfspuit
Locatie: Bibliotheek, Westrand

STEENOKKERZEEL-MELSBROEK-PERK

Contactpersoon: Viviane Redant, T. 02 751 98 26, steenokkerzeel@alzheimerliga.be
Locatie: woonzorgcentrum Floordam, lokaal dienstencentrum Omikron, Vanheylenstraat 71, 1820 Melsbroek

REGIONALE WERKING

19/05/2016: 'Tegenstrijdige gevoelens bij mantelzorgers' door Eric Stroobants (o.m. auteur van 'Een thuis voor mensen met dementie?')

PAJOTTENLAND

Contactpersoon: Jasmijn Driegelinck, pajottenland@alzheimerliga.be

Locatie: cafetaria van woonzorgcentrum Mater Dei, Molenhofstraat 31, 1670 Heikruis

Tijdstip: van 19 tot 21.30u

Er wordt telkens een thema besproken, waarbij de aanwezigen vragen kunnen stellen en ervaringen kunnen uitwisselen. Opvang en/of vervoersproblemen? Wij zoeken samen een gepaste oplossing.

Bel 02 398 00 18 (Jasmijn Driegelinck en Veerle Derijcke).

24/05/2016: Grenzen aan de thuiszorg
05/07/2015: Zomeruitstap

TIENEN

Contactpersoon: Veronique Reynaerts, tienen@alzheimerliga.be

Locatie: lokaal dienstencentrum Sint-Alexius, Veldbornstraat 26, 3300 Tienen

Tijdstip: 19 - 21u

19/05/2016

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

BRUGGE

Contactpersonen: Bernard Gabriels, T. 050 35 55 18, brugge@alzheimerliga.be

Marie-Jeanne Goossens, T. 050 36 40 56

Locatie: woonzorgcentrum Westervier, Speelpleinlaan 44, Brugge

Tijdstip: 14 tot 16u

11/05/2016: Claire Meire (consulent bij Foton): Loslaten en nabij blijven

13/07/2016: film (nog te bepalen)

KORTRIJK

Contactpersonen: Ivan Vandecandelaere (referentie persoon dementie woonzorgcentrum De Ruyschaert) T. 056 24 55 24, ivan.vandecandelaere@de-ruyschaert.be, Hilde Roelants (referentiepersoon dementie, woonzorgcentrum Sint-Carolus) T. 056 24 52 71, hilde.roelands@st-carolus.be

14/06/2016: 14u: woonzorgcentrum Sint-Carolus, Groeningelaan 7, 8500 Kortrijk

JONGDEMENTIE KORTRIJK - SAMENWERKING ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN EN ECD SOPHIA

Contact: Charlotte Cool, T. 056 32 10 75
jongdementiekortrijk@alzheimerliga.be

Locatie: regionaal expertisecentrum dementie Sophia, Budstraat 20, 8500 Kortrijk

Tijdstip: 14 tot 16u

07/06/2016

OOSTENDE

Contactpersonen: Hilde Rentmeesters, T. 059 55 55 90, Evelien Cheroutre, T. 0498 70 09 10, oostende@alzheimerliga.be

Locatie: woonzorgcentrum De Boarebreker, Kairostraat 82, Oostende

Tijdstip: van 19.30 tot 21.30u

Inkom: leden Alzheimer Liga Vlaanderen gratis, niet leden € 2

23/06/2016: Veiligheid en valpreventie bij personen met dementie in en om het huis. Spreker Cindy Marsham ergotherapeut Sociaal Huis Oostende

ROESELARE

Contactpersonen: Marian Claeys, T. 051 24 96 54, roeselare@alzheimerliga.be

Locatie: woonzorgcentrum Ter Berken, Zijstraat 59, Roeselare

Tijdstip: 13.45 - 15.45u (onthaal vanaf 13.30u).

17/05/2016: Dementie komt de kop opsteken ... het raakt niet alleen de persoon met dementie, maar ook zijn omgeving. Wat maakt mij als mantelzorgster sterk genoeg om dit te (blijven) dragen? Emilie Pauwels en Marian Claeys

STEUN ONS: DOE EEN GIFT!

Rob Philipsen, secretaris-penningmeester

Alzheimer Liga Vlaanderen vzw is een vrijwilligersorganisatie die maar kan bestaan dankzij giften en legaten van sympathiserende personen en instanties. Alle stortingen van giften in eenzelfde jaar mogen samengeteld worden om het giftentotaal te bepalen. Alzheimer Liga Vlaanderen is door de wetgever gemachtigd om fiscaal aftrekbare giften te ontvangen. Dit wil zeggen dat u vanaf een storting van in totaal minstens 40 euro per jaar (storting lidgeld niet inbegrepen) een belastingvermindering krijgt van 45%! Wij maken uw attest op en sturen u dit binnen de drie maanden na het einde van het schenkingsjaar. Spijtig genoeg is er (nog) geen belastingvermindering mogelijk voor schenkers die wegens een laag inkomen geen belasting betalen. Zij kunnen hun gift best laten storten door iemand die wel kans maakt op belastingvermindering.

Vele weldoeners storten giften naar aanleiding van speciale gebeurtenissen zoals jubileum, verjaardag, overlijden, Werelddag Dementie of symposium. Anderen organiseren een benefietactie zoals een wandelmarathon of een wafelslag om ons te kunnen sponsoren. Alle redenen zijn geschikt om een goed doel als onze Liga te steunen!

U kan onze goede bedoelingen ook steunen door ons te vermelden in uw testament. Legaten zijn voor ons een welkome bron van inkomsten en u mag er gerust in zijn dat wij uw nalatenschap alle eer zullen aandoen.

Dankzij giften en legaten is Alzheimer Liga Vlaanderen gegarandeerd onafhankelijk van politieke, religieuze of economische belangen en kan zij pluralistisch en zelfstandig werken.

Laat ons samen dementie draagbaar maken: doe een gift of vermeld ons in uw testament!